

KIT Contra as violencias machistas *on-line*

DONES TECNI

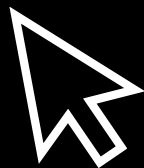
Con el apoyo de:

Kit Contra as violencias machistas *on-line*

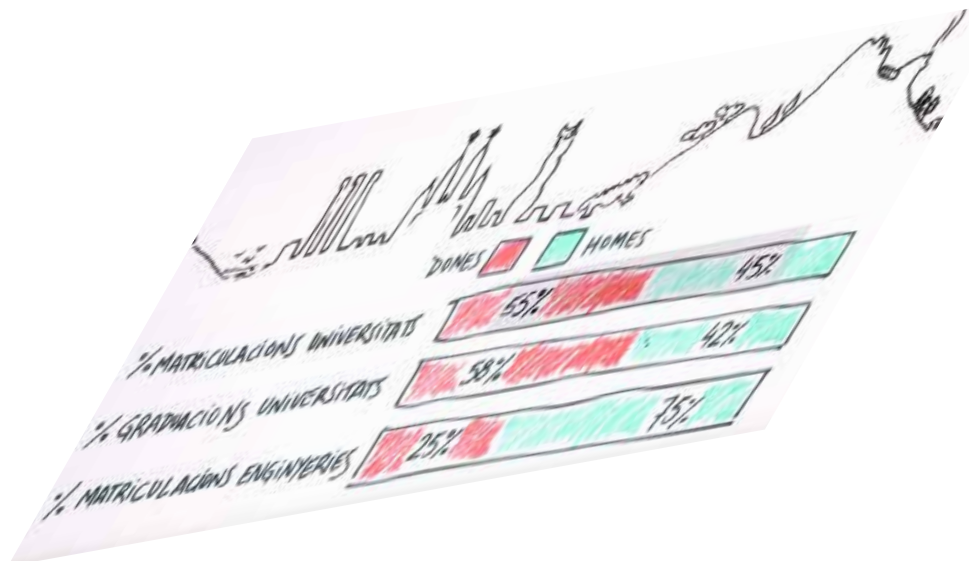
Un Kit para coñecer,
coidarnos e actuar diante
das violencias machistas
on-line

Dende Donestech ofrecémosvos este KIT para poder coñecer as violencias machistas on-line e avanzar hacia unhas relacións dixitáis libres e seguras para todas. Dende unha posición crítica e feminista, introducimos as violencias machistas on-line e, sobretudo, poñemos á vosa disposición unha serie de propostas, recursos e iniciativas para que nos coidemos, defendamos, contrarrestemos e actuemos diante destas violencias. Este KIT resultará moi útil para as mulleres e persoas LGTBIQ*, especialmente para aquelas mulleres violentadas, pero tamén para as destacadas, as feministas e disidentes sexuáis e de xénero que se ven afectadas por estas violencias on-line de forma crecente. Animámosvos a utilizar este KIT tanto de forma preventiva como reactiva e esperamos que vos sexa de utilidade.

1. AS TIC TAMÉN SON PORTADORAS DE XÉNERO

As tecnoloxías da información e comunicación, especialmente internet e as redes sociais, son cruciais para entender o desenvolvemento das sociedades actuais. Teñen que ver con cómo nos comunicamos, coidamos, organizamos, traballamos... coas amizades, familia, compañeiras de loita, traballo e aficións... Así mesmo, a sociedade actual todavía non está libre de desigualdade de xénero nin de unha das súas expresións máis severas, as violencias machistas. Así, internet e as redes sociais tampouco, e por tanto, non son neutras. Por iso, nunha sociedade desigual de xénero todavía atopamos unha forte factura dixital de xénero, sobretudo polo que se refire as posibilidades de participar e liderar o desenrolo tecnolóxico actual e futuro. O dominio dos canáis de comunicación dixital todavía está en mans dos homes, brancos, occidentais, heterosexuais... Por tanto, temos unha sociedade dixital moi masculinizada onde, si non se fai nada, os machistas e neomachistas teñen unha maior capacidade de impoñer o seu discurso e formas de facer. Como expresión máis severa dos machismos e as desigualdades de xénero, as nosas sociedades non están libres de violencias machistas, nin tampouco de violencias machistas *on-line*.

2. VIOLENCIAS MACHISTAS: ¿DE QUÉ ESTAMOS FALANDO?

Unha de cada tres mulleres e agredida sexualmente e/ou fisicamente polo feito de ser muller en Europa e máis da metade das mulleres catalanas padeceu algún tipo de violencia machista na súa vida. Isto tamén se relaciona cas TIC. A través de internet e das redes sociais pódense facilitar e amplificar estas violencias machistas. Ademáis, aparecen novas. As violencias machistas comportan graves consecuencias para as persoas que as padecen. Os impactos son graves para a saúde física e psicolóxica, sociais e culturais, de oportunidades educacionais e laborais, de capacidade de poder e participación política, de liberdade de expresión e movemento, así como de capacidade de xeneración de narrativas e espazos amigables para as persoas, tamén *on-line*.

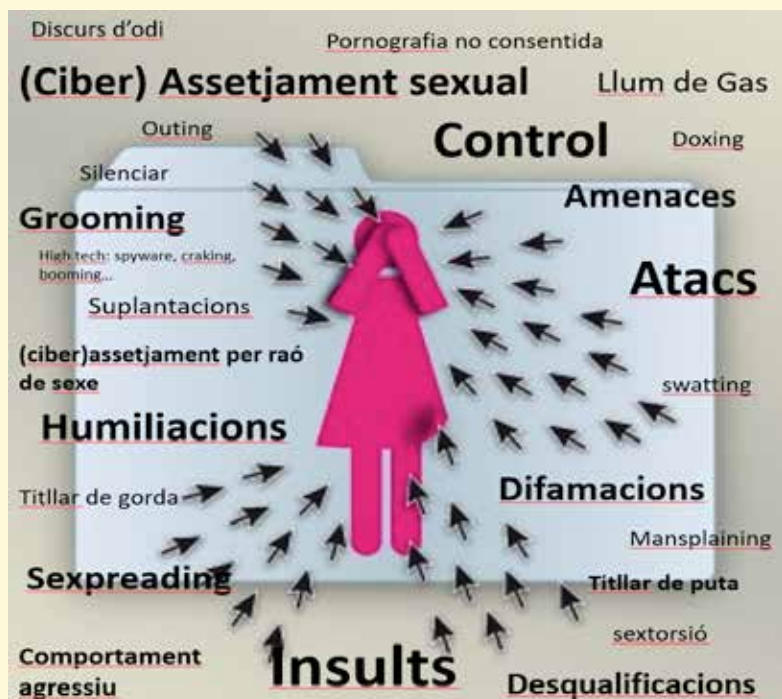
LEI 5/2008, de 24 de abril, do dereito das mulleres a erradicar a violencia machista. Utiliza

a expresión violencia machista porque o machismo es o concepto que de forma máis xeral define as condutas de dominio, control e abuso de poder dos homes sobre as mulleres e que, o mesmo tempo, impuxo un modelo de masculinidade que todavía é valorado por unha parte da sociedade como superior. A violencia contra as mulleres é a expresión máis grave e devastadora desta cultura, que non só destrúe vidas, senón que impide o desenvolvemento dos dereitos, a igualdade de oportunidades e as liberdades das mulleres.

3. VIOLENCIAS MACHISTAS ON-LINE: ¿QUÉ FORMAS TOMAN?

Unha serie de violencias machistas on-line teñen que ver con insultar, avergonzar e/ou minar a autoestima das mulleres, como o ciber-acoso por razón de sexo o de tildar de puta “slut-shaming” en comentarios on-line. Outas violencias teñen que ver con contenidos e venganzas tipo sexuais, como o ciber-acoso sexual, el sexprea-
ding ou a pornografía non consentida. Finalmente, aparecen novos ataques e un forte compoñente tecnolóxico, como ataques a webs feministas ou o crackeo de contas.

4. VIOLENCIAS MACHISTAS ON-LINE: ¿QUÉN AGREDE E CONTRA QUIÉN?

Estas violencias machistas, teñen en común que a gran maioría de agresores son homes. Eles actúan de forma individual ou en grupo contra mulleres, persoas LGTBIQ* e, incluso, a infancia. Especialmente atacan as súas parellas ou ex-parellas, pero tamén a outros disidentes sexuais e de xénero. Sobretudo atacan as persoas que destacan pola súa capacidade de xerar cambios ó respecto, as feministas, políticas, tecnólogas, artistas e deportistas populares, entre outras.

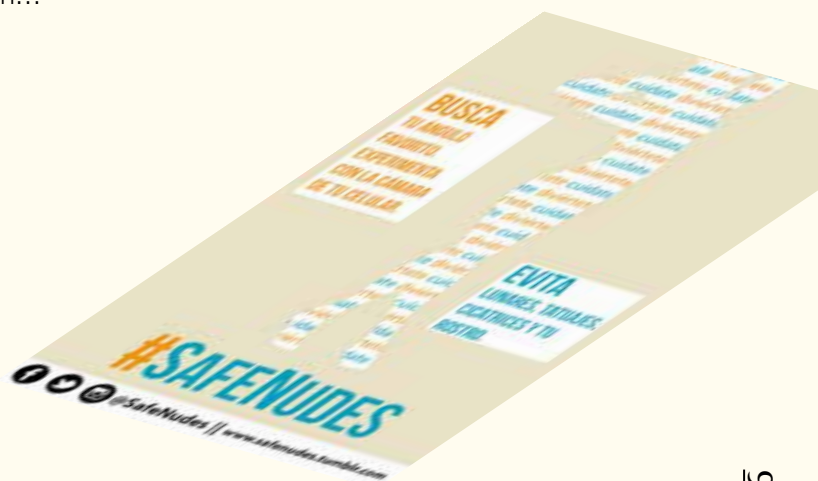
¡Mentira! Según fiscalía 0.01%

5. ¿QUÉ PODEMOS FACER? CUIDÉMONOS!

Precísase que as mulleres sigamos participando nas TIC de xeito crecente. Por iso é importante que nos coidemos e minimicemos riscos nas nosas prácticas on-line. Polo que, dende os feminismos, propoñénnos unha diversidade de accións e medidas para coidarnos, dende estratexias de mitigación e análise de riscos dixitiás hata a destrucción de material sensibel ou uso de formas de navegación segura.

- ↻ **Coidar (nos):** curas persoáis (dormir, ordenar...), tamén o noso entorno e también o ordenador...
- ↻ **Valorar ricos:** usos, contextos, horarios, espacios, coñecer normas de privacidade, coñecer a nosa sombra dixital...
- ↻ **Estratexias de mitigación:** mascarar, identidades colectivas, camuflaxe, fragmentación, fortificación, bloqueo, redución...
- ↻ **Destrucción de material sensibel:** fotografías, vídeos, outros...
- ↻ **Priorizar ferramentas seguras e libres:** email non corporativo, plataformas, mensaxería, software seguro e... Libre
- ↻ **Alta seguridade:** Navegación segura-anónima (TOR), Rede segura na casa; Servidores autónomos, Encriptación/autenticación...

PROPOSTA DE EXERCICIO: ANÁLISIS DE RISCOS DIXITÁIS CON PERSPECTIVA DE XENERO

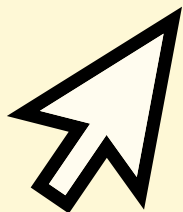
Un bo xeito de coidarnos consiste en analizar cales poden ser os riscos que podemos ter on-line, cales poderían se-las probabilidade e os seus impactos e que poderíamos facer. Precísase tamén reflexionar en relación ás nosas fortalezas e intereses para encontrar a maneira mellor de actuar ó respecto. Cada persoa ou cada proxecto pode ter unhas obxetivos diferenciados, encontrarse con riscos diversos, así como unha capacidade diferente de asumir máis ou menos riscos e os seus impactos ou, incluso, de facerlles fronte de maneira diversa. Por iso é importante que nos paremos a reflexionar tendo en conta o xénero. Propoñémosvos un exercicio útil ó respecto.

Posibles riesgos digitales con perspectiva de género

<i>Riscos dixitáis</i>	<i>Probabilidade</i> <i>1 = Moi baixa</i> <i>5 = Moi alta</i>	<i>Impacto</i> <i>1 = Moi baixa</i> <i>5 = Moi alta</i>	<i>¿Qué facemos?</i>
Ex. Comentario machista na miña conta Twitter	4	3	

7. MÁIS ACCIONS, RECURSOS E INICIATIVAS PARA CUIDARNOS, CONTRARRESTAR E ACTUAR DIANTE DAS VIOLENCIAS MACHISTAS *ON-LINE*

>>> **GUÍAS E MANUAIS DE AUTODEFENSA DIXITAL FEMINISTA E SEGURIDADE DIXITAL**

🔗 [es] Redes sociales con perspectiva de género. Guía para conocer y contrarrestar las violencias de género *on-line* (Donestech + amig@s): <https://www.donestech.net/files/redessociales.pdf>

🔗 [es] Zen y el arte de que la tecnología trabaje para ti: <https://ttc.io/zen>

🔗 [es] Fanzine “Me falta privacidad para la autonomía de mi deseo”: http://lucysombra.org/TXT/Fanzine_necesito_privacidad.pdf

🔗 [es] GenderSec - Wiki de recursos en seguridad digital feminista: https://gendersec.tacticaltech.org/wiki/index.php/Manuals_with_a_gender_perspective

🔗 [en] The Holistic Security Manual: <https://holistic-security.tacticaltech.org/>

🔗 [es] Fanzine Safer Nudes: <https://www.codingrights.org/safer-nudes/>

🔗 [es] Acoso.online: <https://acoso.online>

🔗 [es] Ciberseguras: plataforma sobre seguridad integral desde una perspectiva feminista: <http://ciberseguras.org/>

🔗 [es] Guía de Seguridad Digital para Feministas Autogestivas: <https://es.hackblossom.org/cybersecurity/>

🔗 [es] La violencia en línea contra las mujeres en México: <http://internetesnuestra.mx/post/167782105468/informe-la-violencia-en-l%C3%ADnea-contra-las-mujeres>

🔗 [es] Principios feministas para Internet (APC): https://feministinternet.org/sites/default/files/Principios_feministas_para_internetv2-0.pdf

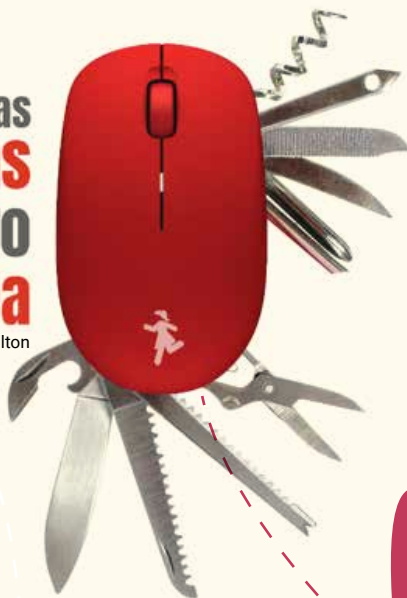
🔗 [es] Estrategias de respuesta a violencias machistas en línea - Ciberseguras: <https://socialtic.org/blog/violencia-contra-las-mujeres-y-tecnologia-estrategias-de-respuesta>

- ↗ [es] **Violencia de género en línea – contribuciones al informe de la Relatora Especial de la ONU:** <https://www.genderit.org/es/resources/violencia-de-genero-en-linea-contribuciones-al-informe-de-la-relatora-especial-de-la-onu>
- ↗ [es] **A la calle sin miedo, 6 guías de seguridad:** <https://sinmiedo.com.co/seguridad.html>
- ↗ [es] **Data Detox Kit:** <https://datadetox.myshadow.org/es/detox>
- ↗ [es] **MyShadow (Mi Sombra Digital) para leer y aprender acerca de herramientas y metodologías para entender y alterar tu sombra digital:** <https://myshadow.org/es>
- ↗ [es] **Security in a box - Caixa de ferramentas de seguridade dixital dispoñíbel en 17 idiomas:** <https://securityinbox.org/es/>
- ↗ [es] **Las violencias de género en línea (Píkara):** <http://lab.pikaramagazine.com/wp-content/uploads/2018/12/VIOLENCIAS.pdf>
- ↗ [es] **Autoprotección Digital Contra La Vigilancia: Consejos, Herramientas y Guías Para Tener Comunicaciones Más Seguras:** <https://ssd.eff.org/es>
- ↗ [es] **Privacidad de bolsillo para móviles (My Shadow):** https://myshadow.org/ckeditor_assets/attachments/229/mobile_es_complete.pdf
- ↗ [es] **Privacidad de bolsillo para navegadores (My Shadow):** https://myshadow.org/ckeditor_assets/attachments/228/browser_es_complete.pdf
- ↗ [es] **Estrategias de resistencia (My Shadow):** https://myshadow.org/ckeditor_assets/attachments/243/estrategias.pdf
- ↗ [es] **Las claves para mejorar la protección de datos:** <https://privacyinternational.org/es/data-protection-guide>
- ↗ [es] **Identidad en internet: hablemos de anonimato:** <https://www.genderit.org/es/feminist-talk/identidad-en-internet-hablemos-de-anonimato>
- ↗ [es] **DatNav: Guía para navegar entre datos digitales para la investigación de derechos humanos:** https://es.witness.org/portfolio_page/datnav-guia-para-navegar-entre-datos-digitales-para-la-investigacion-de-derechos-humanos/

>>> ALGUNAS FERRAMENTAS PARA PROTEXER A NOSA PRIVACIDADE E DEFENDERNOS DE ATAQUES

Las violencias de género en línea

Imatge: Señora Milton

NAVEGADORES

🔗 Mozilla Firefox: <https://www.mozilla.org/es-ES/firefox/new/> [GNU/Linux, Windows, Mac] | Complementos para Firefox: <https://securityinabox.org/en/guide/firefox/linux/>

🔗 Navegador TOR: <https://www.torproject.org/download/download-easy.html.en>

Manual: <https://securityinabox.org/en/guide/torbrowser/linux/> [GNU/Linux, Windows, Mac]

🔗 Firefox Focus: <https://www.mozilla.org/es-ES/firefox/mobile/>
[Android, iOS]

🔗 Orbot, TOR para móbiles: <https://guardianproject.info/apps/orbot/>

BUSCADORES

- 🔗 **Duck Duck Go:** <https://duckduckgo.com/> (motor de búsqueda alternativo, comprometido ca privacidad)
- 🔗 **Start Page:** <https://www.startpage.com/> (motor de Google, pero fan de escudo para evitar perfils e seguimiento de datos)

CIFRADO DE CORREOS

- 🔗 Client Mozilla Thunderbird: <https://www.thunderbird.net/es-ES/> + Enigmail <https://addons.mozilla.org/es/thunderbird/addon/enigmail/> [GNU/Linux, Windows, Mac]
- 🔗 **GnuPG:** <https://www.gnupg.org/download/index.html> [GNU/Linux] | GPG4Win: <https://www.gpg4win.org/> [Windows] | GPG Tools Suite: <https://gpgtools.org/> [Mac]
- 🔗 **Mailvelope Firefox:** <https://addons.mozilla.org/firefox/downloads/latest/mailvelope/> | Mailvelope Chrome: <https://chrome.google.com/webstore/detail/kajibbejlbohfggdiogboambcijhkke>
- 🔗 **K-9:** <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.fsck.k9&hl=en> | Open Key Chain: <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.sufficientlysecure.keychain> [Android] (gestor de correo para móviles)

CIFRADO DE FICHEIROS

- 🔗 **VeraCrypt:** <https://www.veracrypt.fr/en/Downloads.html> [GNU/Linux, Windows, Mac] | Manual: <https://securityinabox.org/en/guide/veracrypt/windows/>
- 🔗 **LUKS-** Cifrado de discos para (dende terminal)

MENSAXERÍA

🔗 **Pidgin:** <https://pidgin.im/download/> + Plugin OTR: <https://otr.cypherpunks.ca/>

ADMINISTRACIÓN DE CONTRASEÑAS

🔗 **KeepasXC:** <https://keepassxc.org/> [GNU/Linux, Windows, Mac]

🔗 **Keepass2Android:** https://play.google.com/store/apps/details?id=keepass2android.keepass2android&hl=en_US [Android]

🔗 **MiniKeePass:** <https://itunes.apple.com/us/app/minikeepass/id451661808> [iOS]

FERRAMIENTAS PARA COMBATIR TROLLS

🔗 **Block together [Twitter]:** <https://blocktogether.org/>

🔗 **Generador de alertas machitroll:** <https://actua.karisma.org.co/alertamachitroll/alerta.php>

FERRAMIENTAS PARA BORRAR DE FORMA SEGURA

🔗 **Bleach bit:** <https://www.bleachbit.org/>

FERRAMIENTAS PARA FACER DOXING

- 🔗 **Duck Duck Go:** <https://duckduckgo.com/>
- 🔗 **Namechk:** <https://namechk.com/>
- 🔗 **Social Mention:** <http://socialmention.com/>
- 🔗 **whois:** <https://www.whois.net/> | <https://whois-search.com>
- 🔗 **Reverse Image Search:** <https://www.tineye.com/> | <https://images.google.com/>

APLICACIONES MÓBILES

- 🔗 **Obscuracam:** <https://guardianproject.info/apps/obscuracam/> [Android]
- 🔗 **CameraV (fotos y vídeos verificables):** <https://guardianproject.info/apps/camerav/> [Android]
- 🔗 **Pixelknot (ocultar mensaxes en fotos):** <https://guardianproject.info/apps/pixelknot/> [Android]
- 🔗 **Background Video Recorder (gravar vídeo con pantalla do móbil bloqueada):** <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.kim-cy929.secretvideorecorder&hl=en> [Android]

CORREOS ELECTRÓNICOS DESCARTABLES

- 🔗 **Malinator:** <https://www.mailinator.com/>
- 🔗 **Temp-mail:** <https://temp-mail.org/es/>
- 🔗 **Correos temporáís:** <https://10minutemail.com/10MinuteMail/index.html?dswid=-2536>

EXTENSIONES PARA NAVEGADORES

- 🔗 **Privacy Badger:** <https://www.eff.org/privacybadger>
- 🔗 **Https Everywhere:** <https://www.eff.org/https-everywhere>
- 🔗 **Adnauseam:** <https://adnauseam.io/>
- 🔗 **Para saber qué sabe Google de nos:** <https://www.google.com/myactivity>
- 🔗 **NoScript:** <https://noscript.net/>

>>> SERVICIOS ALTERNATIVOS PARA TRANSITAR HACIA A SOBERANÍA TECNOLÓXICA

DIRECTORIOS DE ALTERNATIVAS

- 🔗 Directorio de alternativas de aplicacións e servicios privados/ corporativos: <https://prism-break.org/en/all/>
- 🔗 Directorio de alternativas libres: <https://alternativeto.net/>
- 🔗 Servidor@s aplicacións ou servicios libres, alternativas a Google, etc.: <https://framasoftware.org/?m=lite>
- 🔗 Directorio de aplicacións libres para Android: <https://fossdroid.com/>
- 🔗 F-droid, tenda de aplicacións de software libre para Android: <https://fossdroid.com/a/fdroid.html>

CORREOS SEGUROS

- 🔗 Riseup: <https://riseup.net/es> | Requiere invitación ou solicitar conta.
- 🔗 Tutanota: <https://tutanota.com/es/> (ten que pagar para utilizalo con algún cliente de correo, como Thunderbird)
- 🔗 ProtonMail: <https://protonmail.com/> (ten que pagar paaa utiliza-lo con algún cliente de correo, como Thunderbird)
- 🔗 Disroot: <https://user.disroot.org/> | Inclue Nextcloud
- 🔗 Austiciti: <https://www.autistici.org/>
- 🔗 Nodo50 [es]: <https://info.nodo50.org/>
- 🔗 Sindominio (esp): <https://wp.sindominio.net/>
- 🔗 Lista de alternativas que proporciona Riseup: <https://riseup.net/en/security/resources/radical-servers>
- 🔗 Pangea, internet ético e solidario: <https://pangea.org/>
- 🔗 Maadix, A tua nube nas tuas mans: <https://maadix.net/ca>

MENSAXERÍA INSTANTÁNEA QUE UTILIZA CIFRADO DE PUNTA A PUNTO

🔗 Wire: <https://wire.com/en/>

🔗 Riot: <https://riot.im>

🔗 Telegram: <https://telegram.org/> (sólo nos chats secretos)

🔗 Signal: <https://www.signal.org>

VIDEOCONFERENCIAS CIFRADAS

🔗 Jitsi Meet: <https://meet.jit.si/> | non requiere login

REDES SOCIAIS

🔗 GNU Social: <https://gnu.io/>

🔗 Diáspora: <https://www.joindiaspora.com/>

🔗 Mastodon: <https://mastodon.social/about>

🔗 Friendica: <https://dir.friendica.social>

OFIMÁTICA

🔗 Etherpad - Pads de textos colaborativos en servidoras feministas: <https://antonietta.vedetas.org> | <https://pad.kefir.red>

🔗 Ethercalc – Folla de cálculo en servidora feminista: <https://eveliyn.vedetas.org/>

🔗 Nextcloud: almacenamiento na nube, calendario, etc.
Proveedor@s de Nextcloud: <https://nextcloud.com/providers/>

🔗 Framasoft (pad, calculadora, agenda, formularios, etc.): <https://framasoftware.org/?l=en>

CMS | ✕

- 🔗 Jekyll (estático sin bases de datos): <https://jekyllrb.com/>
- 🔗 Hugo (estático sin bases de datos): <http://gohugo.io/>
- 🔗 Drupal: <https://www.drupal.org/>

BLOGS | ✕

- 🔗 Noblogs: <https://noblogs.org/>

COMPARTIR DOCUMENTOS | ✕

- 🔗 <https://send.firefox.com>
- 🔗 <https://share.riseup.net>

MAPAS | ✕

- 🔗 **Open Street Maps:** <https://www.openstreetmap.org/way/48761444#map=17/40.40609/-3.69988>
- 🔗 **Apps mòbil. OsmAnd:** <https://fossdroid.com/a/osmand~.html> i
- Maps.me:** <https://maps.me/apk/>

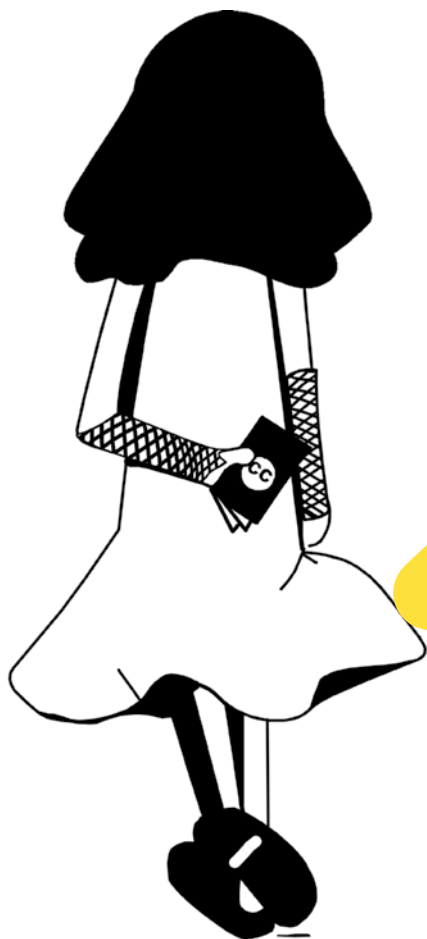
ALTERNATIVAS A GOOGLE

- 🔗 Google > Duck Duck Go
- 🔗 Chrome > Mozilla Firefox
- 🔗 Gmail > Riseup
- 🔗 Google Maps > Open Street Map
- 🔗 Drive > NetxCloud (por ej. en Disroot.org)
- 🔗 Google Forms > FramaForms
- 🔗 Google Docs Documents > Etherpad (pad.kefir.red, antonieta.vedetas.org, etc.)
- 🔗 Google Docs Càlcul > Ethercalc (evelyn.vedetas.org)
- 🔗 Google Calendar > Framagenda
- 🔗 Android > Lineage
- 🔗 Youtube > Peertube
- 🔗 Blogger > no-blogs.org o blackgblog.org

SERVIDOR@S FEMINISTAS

- 🔗 Anarcha server: <http://anarchaserver.org/>
- 🔗 Clandestina: www.clandestina.io
- 🔗 Kefir: www.kefir.red - Té Loomio
- 🔗 Vedetas: www.vedetas.org

Kit elaborado por: Núria Vergés Bosch

2018

Desne Donestech queremos dar as grazas a todas as persoas que participaron nas nosas accións e formacións e que contribuíron de algunha maneira en que este KIT fose posíbel, especialmente a aquelas que dende fai tempo e intensamente traballan para que internet e as redes sociais podían ser un espazo libre e seguro para todas. Entre outras, este KIT no houbera estado posíbel sin a colaboración e traballo previo de Eva Cruells López, Dolça Moreno Grabulós, Marta Mojica, Inés Binder, Alex Hache, Gema Manzanares Reyes, María Martha Escobar, Haydeé Quijano Rosado, Indira Cornelio, Anamhoo.

Kit traducido por: Sara Fernández Castedo

Kit deseñado por: Anna Sala Vila

